

Despre Gen. Ștefan Gușă

Col. Gheorghe Feraru

Este o mare bucurie și onoare pentru mine de a răspunde invitației Dumneavoastră.

O fac cu mare plăcere, bineînțeles respectând anumite proporții ale decenței civice și politicii militare, având în vedere raportul existent la vremea aceea între generalul Ștefan Gușă și maiorul Gh. Feraru. Voi fi foarte sincer, iar franchețea care m-a caracterizat întotdeauna (câteodată am avut și de suferit) vor fi criteriile de bază.

1. L-am cunoscut pe generalul Ștefan Gușă în luna aprilie 1988. Eram maior absolvent al Academiei Militare și la activitatea respectivă funcționam ca ofițer de stat major în Biroul Pregătirii pentru luptă al Brigăzii de Rachete Operativ Tactice din garnizoana Ineu – județul Arad. Activitatea în sine era o Aplicație de Comandament pe hartă – care se desfășura în garnizoana București – în cadrul Tratatului de la Varșovia.. Menționez că la această aplicație participa și un comandant sovietic, cu arbitrajul de rigoare. Generalul Ștefan Gușă, în funcția pe care o deținea, a participat la câteva raportări de situații, luări de hotărâri (decizii) precum și la activitatea finală de bilanț.

După 1990 am avut prilejul să particip la o serie de activități de amploare; aplicații, exerciții demonstrative, activități de bilanț la Ministerul Apărării Naționale. L-am văzut personal la București, Brașov, Miercurea-Ciuc și Cluj Napoca.

Vă dați seama că atenția noastră, a celor mai tineri, era îndreptată spre generalul Gușă. Comandant fiind, la Vulcan, la Miercurea-Ciuc și Brașov a dat mâna cu mine, eu fiind prezentat de șefii mei.

2. Sincer să fiu, impresiile au fost deosebite. Impresiile despre „Omul” Ștefan Gușă pot fi asociate cu cele personale și cele ale celor din jurul generalului, foști colegi sau colaboratori cu care lucra direct în relațiile de serviciu. Însușind aceste impresii se poate trage concluzia că era un șef iubit de subordonați. Erau foarte rari pe atunci șefi, dar mai ales de rangul generalului, care să se apropie de subordonați, oameni, în general.

Era un om pasionat de meserie, responsabil de funcția militară și rangul social pe care-l deținea un demnitar de stat.

Cu toate acestea, dădea impresia unui om foarte modest, apropiat de oameni, lucra direct cu subordonații, era foarte punctiform și dorea respectarea ordinelor.

3. Toate aceste activități asociate cu multe altele de ordin nativ au fost confirmate în timp. Să ne readucem aminte de Revoluția din decembrie 1989. Doar nu vreți să spuneți că armata română a fost condusă de oamenii politici de atunci (vechi sau noi). Mulți dintre ei nici nu au făcut stagiul militar obligatoriu, darminteni să conducă o armată la dimensiunile de atunci, într-o situație deosebită (un război al dezinformării, zvonurilor, războiul electronic, etc.).

Vă rog să ne reamintim demnitatea, fermitatea îmbinată uneori cu concilianța pentru rezolvarea multiplelor probleme (de genul celor militare, umanitare, politice, etc.), dar mai ales politice interne și internaționale. Orice ezitare, nestăpânire de sine, greșeală sau șovăială erau taxate cum nici nu putem să ne închipuim (sau puteau fi taxate ca atare).

4. Dumnezeu, părinții l-au înzestrat cu frumoase trăsături (calități personale cum ar fi corectitudinea, franchețea, demnitatea, inteligența nativă, omenia, dârzenia, curajul, spiritul de sacrificiu, dragostea de țară și de neam. Sunt calități care țin e funcția pe care o avea. El reprezenta creierul armatei române. Știa acest lucru. Ministrul apărării, ca și astăzi, este și era un om politic în mâna puterii. Armata

trebuia condusă de cineva care trebuia să știe să o facă. Acesta era „Generalul”. Aceste calități și poate și multe altele de ordin nativ și formativ au fost confirmate pe timpul cât a fost în viață, iar trecerea timpului a demonstrat acest lucru.

5. Revoluția din 1989 ilustrează în mod deosebit aceste trăsături. Este incontestabil faptul că „Omul Ștefan Gușă” a condus din punct de vedere militar, cu caracteristica-i competență Revoluția din 1989. Chiar dacă unii își arogă acest drept nemeritat, nu este adevărat.

Citind câteva cărți care s-au scos după 90, dar mai ales prima care, „Revoluția Română în direct”, trăind cu emoțiile de militar evenimentele, am făcut comparație și nu mă poate nimeni motiva să accept unele fabulații, de adormit copiii. (De exemplu cele ale generalului Militaru). Istoria va confirma acest lucru.

Cu actorii și poeții nu se duce războiul (eventual, pe scenă). Fiecare om își alege meseria funcție de aptitudini și se pregătește a fi demn în acest sens. A fost o ocazie unică pentru General să-și demonstreze calitățile. Gândiți-vă ce stare de spirit era atunci în rândul armatei române, ministrul era mort, Șeful Marelui Stat Major și un alt prim adjunct erau la timișoara, dezinformarea era la ordinea zilei, starea de spirit a poporului ajunsese la cotă maximă de incitație, iar ce-i mai important o luptă pe viață și pe moarte între cei care nu voiau să predea puterea și cei care vroiau să o ia, dar nu prea știau cum căutau pluton, iar tu „Generalul Gușă” capul armatei române în mod oficial să răspunzi la toate întrebările, și a răspuns cu multă competență.

6. Cred că era un șef deosebit, prezența sa la diferite activități la care eu am participat înainte de 1989 și după 1990 reclamă aceste calități. Sunt convins că dispunea de multă înțelegere. Acest lucru îl face numai un om cu mult discernământ, după ce-și face un proces de analiză. Comunica cu subordonații lucru foarte important în luarea unei decizii de ordin militar. Aceste calități sunt definitorii pentru Șeful Marelui Stat Major. În urma informatorilor, propunerilor – pentru luarea deciziei – se face cu mult efort intelectual și fizic.

Gândiți-vă că înainte de 1989 era foarte greu pentru un om de talia „Generalului” să-și manifeste linia de a personalității, pentru că era obstrucționat de partid.

Iată un exemplu. Cred că nu se știe cine conduce ministerul apărării (generalul Milea, gl. Ilie Ceaușescu, gl. Stănculescu sau gl. Gușă). De ce? Pentru că partidul era în toate.

Erau 2 primi-adjuncți ai ministrului apărării: gl. Ștefan Gușă – Șeful Marelui Stat Major și prim adjunct al M. Ap. , gl. Victor A. Sănculescu – prim adjunctul M. Ap. Pentru înzestrare, și gl. Ilie Ceaușescu – secretarul C. P. superior adjunct al M. Ap.

Era foarte greu să decizi. Inclusiv documentele operative și de altă natură erau confuze.

7. Profesional – respectând proporția și decența de care dau dovadă – aș vrea să spun că „Generalul” nu era activist de partid sau provenind din rândul aceluia. Era militar de profesie, ajuns Șef al Marelui Stat Major după ce comandase o Divizie de Tancuri. Ori comandând o divizie ani buni la rând, poți comanda și o armată (mare unitate operativă de arme întrunite) sau armata României. Să nu uităm că inginerul Gușă era absolvent al Academiei Tehnice Militare, făcând toate cursurile de pregătire specifice unui viitor Șef al Marelui Stat Major. Și nu sunt puține. Iar în Academia Militară erau și sunt profesori de elită și se făcea școală serioasă, de reputație internațională în domeniu.

8. Excepțional – iarăși respectând profesia, eram prea unic.

9. Din discuțiile avute cu foști colegi de facultate cu „generalul” , am auzit numai cuvinte de laudă și mi-au confirmat ceea ce nutream și eu pentru persoana sa.

10. Da știu că era pasionat de literatură, îndeosebi de poezie. Citindu-i interviurile după 1990, mi-au plăcut foarte mult. Se vedea că era un om elevat, foarte sensibil sufletește, fin mânuitor al condeiului. Avea și preocupări tehnice-inginerești, de ordin operativ și strategic. A scris o serie de cărți cu caracter de specialitate, precum și multe articole în revistele noastre de specialitate „Gândirea militară românească”, „Revista trupelor de uscat! Și altele.

11. Nu-mi permit să fac asemenea aprecieri. Dar fiindcă se poartă în trupele noastre „FOARTE-BINE”.

12. Funcția de Șef al Marelui Stat Major este cea mai complexă funcție din ierarhia militară. Cred că au fost câteva domenii de referință: conducerea automatizată a trupelor mobilizarea armatei române, tacticii și artei operative.

13. În decembrie 1989 – „Generalul Gușă” a avut rolul hotărâtor în succesul revoluției. Se puteau întâmpla mari nenorociri. Personalitatea și calitatea de care dispunea au făcut să înlăture organele care

apăruse în vârful piramidei militare (Ionel Vasile, Stănculescu, Militaru etc.) și întâia primă etapă să se rezolve dezideratul național – înfăptuirea revoluției. Să nu uităm situația în care se afla conducerea armatei începând cu 22 decembrie 1989, asociată cu cea din țară, de asemenea, să nu neglijăm factorii externi. Gândiți-vă că unii generali care au reapărut pe firmamentul ministerului apărării naționale, nu mai aveau nimic comun cu armata. Eventual hainele care erau la naftalină în șifonier, și au venit urgent îmbrăcați în ele la Televiziune. Pe aceștia nu-i mai asculta nimeni din rândul cadrelor cu funcții de răspundere la data aceea. Dar așa a fost situația. „Generalul Gușă” a rămas între ciocan și nicovală, dar și-a făcut datoria în mod exemplar. Să te lupti pe de o parte cu aparatul de partid din armată care a rămas stupefiat la aflarea veștii și noile structuri politice pe de altă parte era foarte greu.

Orice gest, orice ezitare era interpretate ca atare. Numai „Generalul” a știut cum a fost. Poate a fi scris ceva în acest sens. Ar fi extraordinar. Unii și-au arogat dreptul de a fi făcut ei totul. Știm noi cum. (Mă refer la militari.) Sunt foarte mulți care au cules roadele, datorită muncii și riscului la care s-a expus distinsul „general”. „Generalul Gușă” a avut un rol decisiv, hotărâtor, de luat în seamă, de cei care ușor, ușor l-au îndepărtat de definitivarea rolului său în Revoluția din 1989.

14. A avut o poziție fermă, de militar. Era responsabil pentru rolul său. Dacă nu se întâmpla așa? Militarii nu fac politică în asemenea situații nu fac în general, dar acum ne referim la situația asta, ei fac politică (susțin) politica oamenilor politici care vin la putere sau ajunși la putere. El a făcut o politică favorabilă oamenilor politici care au venit la putere.

A făcut acest lucru conștient fiind de situația în care era țara, de faptul că altă soluție nu există, avea în spatele său „poporul român înfometat și obidit”. El își trăgea seva din acest popor – din com. Spătaru – jud. Buzău.

A avut un rol deosebit, genial că nu a angajat armata într-un măcel național. Comentariile în acest sens au fost făcute prost, uneori calomnioase, așa suntem noi. Unii nu au fost nici până acum în stare să definească clar rolul armatei în revoluție. De ce? A fost împotriva unei intervenții armate străine (rusești). Am văzut cu ochii mei replica la TV la data respectivă și sunt documente doveditoare în acest sens. A făcut excepțional, era o mare greșeală. Abia plecaserușini din țară în 1958.

15. Așa cum se întâmplă de obicei, s-a întâmplat și cu ilustrul „General” după decembrie 1989 până la deces. Unora le este frică, altora le este greu să se pronunțe, pentru că apare invidia, iar alții abia așteaptă să ocupe un scaun nemeritat. Adevărul este că a fost marginalizat, pe motive politice. Pe mine personal m-a mâhnit profund, acest lucru, îl prevedeam.

Mai citisem despre multe asemenea cazuri în Istoria noastră militară și universală. L-am văzut la câteva activități înconjurat fiind de elita actuală a armatei române, parcă vroia să spună ceva însă răspunsul său înceta să apară se pierdea în eter. Știa acest lucru, îl trăia profund și-l măcina adânc, poate asta a însemnat și sfârșitul prematur, în plină putere de creație, de manifestare a personalității sale deosebite.

Asta e!

P.S. Eu fiind din Tecuci, am trecut de multe ori pe Șoseaua București – Buzău – Tecuci – și am oprit de câteva ori la mormântul său, m-a mișcat profund amintirile vremii.

Cu deosebită stimă și scuze, nu dispun de mașină de scris,
Col. Gh. Feraru